



Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

17. december 2020 *

»Præjudiciel forelæggelse – fri bevægelighed for personer – artikel 45 TEUF – unionsborgerskab – direktiv 2004/38/EF – retten til ophold i mere end tre måneder – artikel 14, stk. 4, litra b) – arbejdssøgende – rimelig frist til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for den arbejdssøgende, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse – krav, som værtsmedlemsstaten pålægger den arbejdssøgende inden for denne frist – betingelser for ret til ophold – forpligtelse til at fortsætte med at søge arbejde og at have reelle muligheder for at blive ansat«

I sag C-710/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Belgien) ved afgørelse af 12. september 2019, indgået til Domstolen den 25. september 2019, i sagen

G.M.A.

mod

État belge,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne L. Bay Larsen, M. Safjan og N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- G.M.A. ved avocat A. Valcke,
- den belgiske regering ved L. Van den Broeck, C. Pochet og M. Jacobs, som befuldmægtigede, bistået af avocat F. Motulsky,
- den danske regering ved M. Wolff og J. Nymann-Lindegren, som befuldmægtigede,

* Processprog: fransk.

- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
 - Det Forenede Kongeriges regering ved Z. Lavery og S. Brandon, som befuldmægtigede, bistået af barrister K. Apps,
 - Europa-Kommissionen ved D. Martin og B.-R. Killmann og E. Montaguti, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. september 2020, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 45 TEUF, artikel 15 og 31 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT 2004, L 158, s. 77, og berigtiget i EUT 2004, L 229, s. 35) samt artikel 41 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem G.M.A. og État belge (den belgiske stat) vedrørende sidstnævntes afslag på at indrømme G.M.A. en opholdsret på mere end tre måneder i Belgien som arbejdssøgende.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Niende betragtning til direktiv 2004/38 har følgende ordlyd:
»Unionsborgere bør have ret til ophold i indtil tre måneder i værtsmedlemsstaten, uden at der stilles andre betingelser eller kræves andre formaliteter end besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, og uden at dette i øvrigt berører den gunstigere behandling af arbejdssøgende som anerkendt i EF-Domstolens praksis.«
- 4 Dette direktivs artikel 6, stk. 1, bestemmer:
»Unionsborgere har ret til frit at tage ophold på en anden medlemsstats område for en periode på højst tre måneder uden andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.«
- 5 Nævnte direktivs artikel 7, stk. 1 og 3, fastsætter:
»1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:
a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten, eller
b) råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller

- c) – er indskrevet ved en privat eller offentlig institution, der er godkendt eller som finansieres af værtsmedlemsstaten i medfør af dennes lovgivning eller administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og
 - er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg godtgør over for den relevante nationale myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, eller
- d) er et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).

[...]

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, hvis den pågældende:

- a) er midlertidig uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke
- b) er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende
- c) er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed eller uforskyldt har mistet sit arbejde i løbet af de første tolv måneder, og dette er behørigt konstateret, og den pågældende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. I det tilfælde bevarer den pågældende sin status som arbejdstager i mindst seks måneder
- d) påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre personen er uforskyldt arbejdsløs, kan status som arbejdstager dog kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse.«

6 Samme direktivs artikel 8 pålægger en række administrative formaliteter for de af direktivets artikel 7 omhandlede kategorier af personer.

7 Artikel 14, stk. 1, 2 og 4, i direktiv 2004/38 bestemmer følgende:

»1. Unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold som omhandlet i artikel 6, så længe de ikke bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system.

2. Unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold som omhandlet i artikel 7, 12 og 13, såfremt de opfylder de i disse artikler opstillede betingelser.

[...]

4. Uanset stk. 1 og 2 og med forbehold af kapitel VI må der under ingen omstændigheder iværksættes foranstaltninger til udsendelse af unionsborgere eller deres familiemedlemmer, hvis:

[...]

b) unionsborgerne er rejst ind på værtslandets område for at søge beskæftigelse. I så fald må unionsborgerne og deres familiemedlemmer ikke udsendes, så længe det kan dokumenteres, at unionsborgerne fortsat søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.«

Belgisk ret

8 Artikel 39/2, stk. 2, i loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (lov om udlændinges indrejse, ophold og etablering på samt udsendelse fra statens område) (*Moniteur belge* af 31.12.1980, s. 14584) (herefter »lov af 15. december 1980«) bestemmer følgende i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen:

»Conseil [du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien)] træffer afgørelse ved dom i annullationssøgsmål, der er anlagt som følge af, at væsentlige formforskrifter eller formforskrifter, hvis tilsidesættelse medfører ugyldighed, er blevet tilsidesat, eller som følge af magtoverskridelse eller magtfordrejning.«

9 Artikel 40, stk. 4, i lov af 15. december 1980 foreskriver:

»Enhver unionsborger har ret til at opholde sig i kongeriget i en periode på over tre måneder, såfremt denne opfylder den i artikel 41, stk. 1, opstillede forpligtelse, og

1° er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i kongeriget, eller hvis denne indrejser i kongeriget med henblik på at søge beskæftigelse, når blot vedkommende kan bevise, at han eller hun fortsat søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

[...]«

10 Artikel 50, i arrêté royal sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, du 8 octobre 1981 (kongelig anordning af 8.10.1981 om udlændinges indrejse, ophold og etablering samt udvisning fra statens område) (*Moniteur belge* af 27.10.1981, s. 13740) fastsætter følgende:

»§ 1. En unionsborger, der påtænker et ophold af mere end tre måneders varighed på kongerigets område, og som kan bevise sit statsborgerskab i henhold til artikel 41, stk. 1, i lov af [15. december 1980], indgiver en ansøgning om bevis for registrering som arbejdssøgende til den kommunale forvaltning på det sted, hvor den pågældende er bosiddende, ved hjælp af et dokument, der svarer til skabelonen i bilag 19.

[...]

§ 2. I forbindelse med ansøgningen eller senest tre måneder efter indgivelse af ansøgningen skal unionsborgeren [...] fremlægge følgende dokumenter:

[...]

3° arbejdssøgende

a) dokumentation for, at vedkommende er registreret hos den kompetente arbejdsformidling, eller en kopi af ansøgninger

- b) bevis for, at den pågældende har reelle muligheder for at blive ansat, henset til dennes personlige situation, navnlig dennes eksamensbeviser, eventuelle erhvervsuddannelser, som denne har taget eller påtænker at tage, og arbejdsløshedsperiodens varighed.

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 11 Den 27. oktober 2015 indgav G.M.A., der er græsk statsborger, en ansøgning om bevis for registrering i Belgien som arbejdssøgende med henblik på at opnå ophold af mere end tre måneders varighed i denne medlemsstat i overensstemmelse med artikel 50, stk. 1, i kongelig anordning om udlændinges indrejse, ophold og etablering samt udvisning fra statens område. Datoen for G.M.A.'s indrejse i den nævnte medlemsstat fremgår ikke af anmodningen om præjudiciel afgørelse.
- 12 Ved afgørelse af 18. marts 2016 gav Office des étrangers de Belgique (udlændingekontoret, Belgien) afslag på denne ansøgning med den begrundelse, at G.M.A. ikke opfyldte de i belgisk lovgivning opstillede betingelser for at få ophold af mere end tre måneders varighed (herefter »den omtvistede afgørelse«). Ifølge udlændingekontoret gjorde de dokumenter, som G.M.A. havde fremlagt, det nemlig ikke muligt at formode, at vedkommende havde en reel mulighed for at blive ansat i Belgien. Derfor fik G.M.A. påbud om at forlade landet inden for 30 dage efter forkyndelsen af den nævnte afgørelse.
- 13 Ved dom af 28. juni 2018 frifandt Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien), dvs. den kompetente ret til at træffe afgørelser i første instans i sager anlagt til prøvelse af lovligheden af udlændingekontorets afgørelser, udlændingekontoret i et søgsmål anlagt af G.M.A. til prøvelse af dette kontors afgørelse.
- 14 G.M.A. har derefter iværksat kassationsanke ved den forelæggende ret, Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Belgien), idet vedkommende for det første har gjort gældende, at det følger af artikel 45 TEUF, sammenholdt med dom af 26. februar 1991, Antonissen (C-292/89, EU:C:1991:80), at medlemsstaterne har pligt til at indrømme arbejdssøgende fra andre medlemsstater en »rimelig frist«, således at disse personer kan få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for dem, og kan foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse. Den nævnte frist kan under ingen omstændigheder være kortere end seks måneder, som det fremgår af artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38, sammenholdt analogt med artikel 11 og 16 heri.
- 15 Under hele den nævnte frist har den arbejdssøgende endvidere ikke pligt til at godtgøre, at vedkommende har reelle muligheder for at blive ansat.
- 16 For det andet har G.M.A. gjort gældende, at han efter vedtagelsen af udlændingekontorets afgørelse, dvs. den 6. april 2016, var blevet ansat som praktikant i Europa-Parlamentet. Denne omstændighed viser, at han havde reelle muligheder for at blive ansat, og at han derfor havde ret til ophold i mere end tre måneder.
- 17 Ved således ikke at tage hensyn til G.M.A.'s ansættelse tilsidesatte Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) artikel 15 og 31 i direktiv 2004/38 samt chartrets artikel 41 og 47. Det fremgår nemlig af de nævnte bestemmelser, at de retter, der har kompetence til at foretage en prøvelse af lovligheden af en administrativ afgørelse om en unionsborgers ret til ophold, skal foretage en udtømmende undersøgelse af alle de relevante omstændigheder og tage hensyn til alle de faktiske omstændigheder, som de gøres bekendt med, også selv om disse omstændigheder er indtruffet efter vedtagelsen af den pågældende afgørelse.

- 18 Henset til disse betragtninger har G.M.A. gjort gældende, at Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) burde have undladt at anvende de nationale procedureregler, hvorved artikel 15 og 31 i direktiv 2004/38 ikke blev gennemført korrekt i belgisk ret, dvs. artikel 39/2, stk. 2, i lov af 15. december 1980, hvorefter denne domstol ikke tog hensyn til hans ansættelse som praktikant efter vedtagelsen af udlændingekontorets afgørelse.
- 19 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at løsningen på tvisten i hovedsagen afhænger af, hvordan Domstolen fortolker artikel 45 TEUF, artikel 15 og 31 i direktiv 2004/38 samt chartrets artikel 41 og 47. Såfremt disse bestemmelser skal fortolkes således, som G.M.A. ønsker, skulle han nemlig have ret til ophold i Belgien i mere end tre måneder.
- 20 På denne baggrund har Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 45 [TEUF] fortolkes og anvendes således, at værtsmedlemsstaten har en forpligtelse til, for det første, at indrømme en arbejdssøgende en rimelig frist til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for ham, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse, for det andet, at anerkende, at den frist, der indrømmes til at søge beskæftigelse, ikke på nogen måde kan være kortere end seks måneder, og, for det tredje, at tillade, at en arbejdssøgende opholder sig på dens område i hele denne periode uden at stille krav om, at den pågældende skal fremlægge bevis for, at han har en reel mulighed for at opnå ansættelse?
- 2) Skal artikel 15 og 31 i [direktiv 2004/38], [chartrets] artikel 41 og 47 [...], det generelle princip om EU-rettens forrang og det generelle princip om direktivers effektive virkning fortolkes [...] således, at de nationale retter i værtsmedlemsstaten i forbindelse med et annullationssøgsmål, der er anlagt til prøvelse af en afgørelse, hvorved der er meddelt afslag på anerkendelse af en ret til ophold på mere end tre måneder for en unionsborger, har pligt til at tage hensyn til nye omstændigheder, der er indtrådt efter det tidspunkt, hvor de nationale myndigheder traf denne afgørelse, når disse omstændigheder kan medføre en ændring af den berørte persons situation, som ikke længere gør det muligt at begrænse den pågældendes ret til ophold i værtsmedlemsstaten?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 21 Indledningsvis bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer Domstolen at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra denne synsvinkel påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den. Den omstændighed, at en national ret rent formelt har udformet det præjudicielle spørgsmål under henvisning til bestemte EU-retlige bestemmelser, er ikke til hinder for, at Domstolen oplyser denne ret om alle de fortolkningsmomenter, der kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som verserer for denne, uanset om den henviser til dem i sine spørgsmål (dom af 23.4.2020, Land Niedersachsen (Tidligere relevante beskæftigelsesperioder), C-710/18, EU:C:2020:299, præmis 18).
- 22 Selv om den forelæggende ret i denne sag med det første spørgsmål alene ønsker en fortolkning af artikel 45 TEUF, skal det bemærkes, at artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 netop vedrører arbejdssøgende. I henhold til denne bestemmelse kan unionsborgere nemlig ikke være genstand for foranstaltninger til udsendelse, så længe de dels er rejst ind på værtslandets område for at søge beskæftigelse, dels kan dokumentere, at de fortsat søger arbejde i denne medlemsstat og har reelle muligheder for at blive ansat.

- 23 Det må derfor lægges til grund, at den forelæggende ret med det første spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 45 TEUF og artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 skal fortolkes således, at værtsmedlemsstaten skal indrømme en arbejdssøgende en rimelig frist til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for vedkommende, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse, at denne frist under ingen omstændigheder må være kortere end seks måneder, samt at værtsmedlemsstaten i denne periode ikke kan stille krav om, at den arbejdssøgende skal fremlægge bevis for, at vedkommende søger beskæftigelse og har en reel mulighed for at blive ansat.
- 24 Hvad for det første angår spørgsmålet om, hvorvidt værtsmedlemsstaten skal indrømme arbejdssøgende en »rimelig frist« til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for vedkommende, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse, bemærkes, at begrebet »arbejdstager« som omhandlet i artikel 45 TEUF er et selvstændigt EU-retligt begreb, som ikke må fortolkes indskrænkende (dom af 21.2.2013, N., C-46/12, EU:C:2013:97, præmis 39). En person, der reelt søger beskæftigelse, skal anses for »arbejdstager« (jf. i denne retning dom af 19.6.2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 35).
- 25 Det skal ligeledes bemærkes, at arbejdskraftens frie bevægelighed er et af Unionens grundlæggende principper, hvorfor bestemmelser til gennemførelse af denne frihed skal fortolkes udvidende. En snæver fortolkning af artikel 45, stk. 3, TEUF skader navnlig de reelle muligheder for en arbejdssøgende, der er statsborger i en medlemsstat, for at finde beskæftigelse i en anden medlemsstat og fratager således denne bestemmelse sin effektive virkning (jf. i denne retning dom af 26.2.1991, Antonissen, C-292/89, EU:C:1991:80, præmis 11 og 12).
- 26 Det følger heraf, at arbejdskraftens frie bevægelighed indebærer medlemsstaternes statsborgeres ret til frit at bevæge sig i andre medlemsstater og tage ophold heri med henblik på at søge beskæftigelse dér (jf. i denne retning dom af 26.2.1991, Antonissen, C-292/89, EU:C:1991:80, præmis 13), idet EU-lovgiver kodificerede eksistensen af denne ret i artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38. Det bemærkes i denne forbindelse, at den effektive virkning af artikel 45 TEUF tilgodeses, når EU-lovgivningen, eller i mangel heraf medlemsstatens lovgivning, giver de pågældende en rimelig frist til i værtsmedlemsstaten at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der svarer til deres erhvervmæssige kvalifikationer, og til i givet fald at foretage det fornødne til at blive ansat (jf. i denne retning dom af 26.2.1991, Antonissen, C-292/89, EU:C:1991:80, præmis 16).
- 27 Det skal følgelig lægges til grund, at værtsmedlemsstaten skal indrømme arbejdssøgende en rimelig frist til i den nævnte medlemsstat at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der svarer til deres erhvervmæssige kvalifikationer, og til i givet fald at foretage det fornødne til at blive ansat.
- 28 Hvad for det andet angår varigheden af denne frist skal det i første række bemærkes, at det fremgår af artikel 6 i direktiv 2004/38, at alle unionsborgere har ret til frit at tage ophold på en anden medlemsstats område for en periode på højst tre måneder uden andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.
- 29 Direktivets artikel 7 fastsætter for sit vedkommende de situationer, hvori unionsborgerens kan have retten til ophold i mere end tre måneder.
- 30 Det bemærkes endvidere, at nævnte direktivs artikel 14, stk. 1 og 2, fastsætter de betingelser, hvorunder unionsborgere kan bevare den opholdsret, der i givet fald er fastsat i direktivets artikel 6 eller 7.
- 31 Det følger navnlig af artikel 14, stk. 1, i direktiv 2004/38, at retten til ophold som omhandlet i direktivets artikel 6 bevares, så længe de pågældende ikke bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system. Dette direktivs artikel 14, stk. 2, bestemmer, at unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold i mere end tre måneder, såfremt de opfylder de i direktivets artikel 7 opstillede betingelser.

- 32 Som det fremgår af denne doms præmis 22, omhandler artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38, som er en bestemmelse, der fastsætter en undtagelse til denne artikel 14, stk. 1 og 2, specifikt arbejdssøgende.
- 33 Det følger heraf, at artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 specifikt fastlægger betingelserne for, at unionsborgere, der forlader deres oprindelsesmedlemsstat med den hensigt at søge beskæftigelse i værtsmedlemsstaten, kan bevare opholdsretten. Denne bestemmelse, som EU-lovgiver vedtog med henblik på at kodificere de retningslinjer, der er blevet givet i dom af 26. februar 1991, Antonissen (C-292/89, EU:C:1991:80), om arbejdssøgendes opholdsret i henhold til artikel 45 TEUF, fastsætter ikke desto mindre ligeledes umiddelbart regler for retten til ophold for arbejdssøgende unionsborgere, som det bl.a. fremgår af præmis 52 i dom af 15. september 2015, Alimanovic (C-67/14, EU:C:2015:597).
- 34 Når en unionsborger rejser ind på værtsmedlemsstatens område med henblik på at søge beskæftigelse, henhører vedkommendes opholdsret fra datoen for registrering som arbejdssøgende følgelig under artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38.
- 35 Det bemærkes dog, at det følger af ordlyden af artikel 6 i direktiv 2004/38, at denne bestemmelse gælder uden forskel for alle unionsborgere uanset disse borgeres hensigt med at rejse ind på værtsmedlemsstatens område. Det følger heraf, at selv når unionsborgeren rejser ind i en værtsmedlemsstat med henblik på dér at søge beskæftigelse, er vedkommendes opholdsret ligeledes i de første tre måneder omfattet af artikel 6 i direktiv 2004/38.
- 36 På denne baggrund kan borgeren i den tremånedersperiode, der er omhandlet i denne bestemmelse, ikke pålægges andre betingelser end kravet om, at vedkommende er i besiddelse af et gyldigt identitetskort.
- 37 Endvidere begynder den rimelige frist, der er nævnt i denne doms præmis 27, at løbe fra det tidspunkt, hvor den pågældende unionsborger har besluttet at registrere sig som arbejdssøgende i værtsmedlemsstaten.
- 38 Hvad i anden række angår muligheden for at fastlægge den minimumsvarighed, som denne rimelige frist skal svare til, skal det bemærkes, at artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 ikke indeholder en angivelse i denne henseende.
- 39 På denne baggrund skal det, som det fremgår af denne doms præmis 26, indledningsvis bemærkes, at varigheden af en sådan frist skal gøre det muligt at sikre den effektive virkning af artikel 45 TEUF.
- 40 Desuden fastslog Domstolen i præmis 21 i dom af 26. februar 1991, Antonissen (C-292/89, EU:C:1991:80), selv om den ikke fastsatte den minimumsvarighed, som nævnte rimelige frist skal svare til, at en frist på seks måneder fra indrejsen på værtsmedlemsstatens område som den, der var omhandlet af den sag, der gav anledning til denne dom, ikke kunne rejse tvivl om denne effektive virkning.
- 41 I denne sammenhæng skal der endelig tages hensyn til formålet med direktiv 2004/38, som er at lette udøvelsen af den grundlæggende og personlige ret til at færdes og opholde sig frit som direkte er tillagt unionsborgerne i artikel 21, stk. 1, TEUF, og at det navnlig har til formål at styrke denne ret (jf. i denne retning dom af 11.4.2019, Tarola, C-483/17, EU:C:2019:309, præmis 23).
- 42 Henset til disse betragtninger skal det lægges til grund, at en frist på seks måneder fra registreringen principielt ikke forekommer at være utilstrækkelig og ikke anfægter den effektive virkning af artikel 45 TEUF.

- 43 Hvad for det tredje angår de forpligtelser, som værtsmedlemsstaten kan pålægge arbejdssøgende inden for samme rimelige frist, som det fremgår af denne doms præmis 22, følger det af ordlyden af artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38, at den arbejdssøgende ikke kan gøres til genstand for foranstaltninger til udsendelse, hvis vedkommende dokumenterer, at den pågældende fortsat søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat. Denne bestemmelse gengiver i det væsentlige det princip, der følger af præmis 21 i dom af 26. februar 1991, Antonissen (C-292/89, EU:C:1991:80), hvorefter den pågældende ikke kan tvinges til at forlade værtsmedlemsstatens område, hvis vedkommende efter udløbet af denne frist beviser, at han eller hun »fortsat søger arbejde og har reelle chancer for at opnå ansættelse«.
- 44 For så vidt som den arbejdssøgende med henblik på at undgå at forlade værtsmedlemsstatens område således »fortsat« skal søge beskæftigelse efter udløbet af denne rimelige frist, skal det heraf udledes, at værtsmedlemsstaten allerede inden for denne frist kan kræve, at den arbejdssøgende søger beskæftigelse. Inden for den nævnte frist kan denne medlemsstat imidlertid ikke kræve, at den pågældende godtgør, at der foreligger reelle muligheder for ansættelse.
- 45 Denne fortolkning støttes af den omstændighed, at eftersom formålet med en sådan rimelig frist, som det fremgår af denne doms præmis 27, er, at den arbejdssøgende kan få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for vedkommende, og kan foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse, kan de kompetente myndigheder først efter udløbet af en sådan frist vurdere, om den pågældende fortsat søger beskæftigelse og har reelle myndigheder for at blive ansat.
- 46 Det er således først efter udløbet af samme rimelige frist, at den arbejdssøgende skal godtgøre ikke blot, at vedkommende fortsat søger arbejde, men også har reelle muligheder for at blive ansat.
- 47 Det tilkommer værtsmedlemsstatens myndigheder og retsinstanter at bedømme de beviser, som den pågældende arbejdssøgende har fremlagt i denne henseende. I denne forbindelse skal disse myndigheder og retsinstanter foretage en analyse af samtlige relevante forhold, såsom f.eks. – som generaladvokaten har anført i punkt 75 og 76 i forslaget til afgørelse – den omstændighed, at den arbejdssøgende er registreret hos en arbejdsformidling, regelmæssigt giver sig til kende over for potentielle arbejdsgivere ved at tilsende dem ansøgninger eller kommer til ansættelsessamtaler. I forbindelse med denne bedømmelse skal de nævnte myndigheder og retsinstanter tage hensyn til forholdene på det nationale arbejdsmarked i den sektor, der svarer til den pågældende arbejdssøgendes personlige kvalifikationer. Den omstændighed, at sidstnævnte har afvist jobtilbud, der ikke svarer til vedkommendes erhvervsmæssige kvalifikationer, kan derimod ikke tages i betragtning ved vurderingen af, om den pågældende opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38.
- 48 I den foreliggende sag følger det af de ovenfor anførte betragtninger, at G.M.A. fra tidspunktet for ansøgningen om registrering som arbejdssøgende, dvs. den 27. oktober 2015, i det mindste skulle have en rimelig frist, hvorunder de belgiske myndigheder alene kunne pålægge den pågældende at godtgøre, at vedkommende søgte beskæftigelse.
- 49 Det fremgår af de oplysninger, som Domstolen råder over, at udlændingekontorets afgørelse, hvorved G.M.A. fik afslag på en ret til ophold i mere end tre måneder i Belgien, blev truffet, eftersom de beviser, som den pågældende havde forelagt til støtte for sin ansøgning, ikke kunne godtgøre, at vedkommende havde en reel mulighed for at blive ansat.
- 50 På denne baggrund skal det fastslås, at artikel 45 TEUF og artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 er til hinder for en national lovgivning, som pålægger en arbejdssøgende, der befinder sig i en situation som G.M.A.'s, en sådan betingelse.

- 51 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares således:
- Artikel 45 TEUF og artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38 skal fortolkes således, at en værtsmedlemsstat skal indrømme en unionsborger en rimelig frist, som begynder at løbe på det tidspunkt, hvor denne unionsborger registreres som arbejdssøgende, til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for vedkommende, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse.
 - Under denne rimelige frist kan værtsmedlemsstaten stille krav om, at den arbejdssøgende skal fremlægge bevis for, at vedkommende søger beskæftigelse. Det er først efter udløbet af den nævnte frist, at denne medlemsstat kan stille krav om, at den arbejdssøgende skal godtgøre ikke blot, at vedkommende fortsat søger arbejde, men også har reelle muligheder for at blive ansat.

Om det andet spørgsmål

- 52 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 15 og 31 i direktiv 2004/38, chartrets artikel 41 og 47 samt princippet om EU-retten forrang og princippet om effektiv virkning skal fortolkes således, at værtsmedlemsstatens retsinstanser i forbindelse med et annulationssøgsmål, der er anlagt til prøvelse af en afgørelse, hvorved der er meddelt afslag på anerkendelse af en ret til ophold på mere end tre måneder for en arbejdssøgende, har pligt til at udøve en fuld prøvelse og tage hensyn til omstændigheder, der er indtrådt efter denne afgørelse, når disse omstændigheder kan ændre denne arbejdssøgendes situation og begrunde, at nævnte opholdsret indrømmes.
- 53 Det fremgår af besvarelsen af det første spørgsmål, at værtsmedlemsstatens myndigheder i den periode, der er omfattet af den rimelige frist, som er omhandlet i denne doms præmis 51, ikke kan pålægge den pågældende arbejdssøgende at godtgøre, at vedkommende har reelle muligheder for at blive ansat. For så vidt som udlændingekontorets afgørelse i den foreliggende sag pålagde G.M.A. forpligtelser, der var i strid med artikel 45 TEUF og artikel 14, stk. 4, litra b), i direktiv 2004/38, forekommer det ikke nødvendigt at undersøge, om værtsmedlemsstatens retsinstanser skal tage hensyn til de omstændigheder, der indtraf efter denne afgørelse, med henblik på at indrømme sagsøgeren i hovedsagen en opholdsret som arbejdssøgende.
- 54 Det er følgelig uforholdsmæssigt at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 55 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 45 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 14, stk. 4, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF skal fortolkes således, at en værtsmedlemsstat skal indrømme en unionsborger en rimelig frist, som

begynder at løbe på det tidspunkt, hvor denne unionsborger registreres som arbejdssøgende, til at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der er passende for vedkommende, og til at foretage de nødvendige skridt for at opnå ansættelse.

Under denne rimelige frist kan værtsmedlemsstaten stille krav om, at den arbejdssøgende skal fremlægge bevis for, at vedkommende søger beskæftigelse. Det er først efter udløbet af den nævnte frist, at denne medlemsstat kan stille krav om, at den arbejdssøgende skal godtgøre ikke blot, at vedkommende fortsat søger arbejde, men også har reelle muligheder for at blive ansat.

Underskrifter